

Amerikalainen Pistinvalta Haitissa

Julkaisumme edellisissä numeroissa olemme jutustaneet niistä väkivaltaisuuksista, raakuuksista ja sortotoimenpiteistä, joita Yhdysvaltain kapitalistit ja heitä palvelevat militaristit hallituskoneiston suosiollisella avustuksella ovat suorittaneet Cubassa, Nicaraguassa ja Filippiineillä. Kaikki nämä kirjoitukset, kukin osaltansa ja omalla tavallansa, osoittavat mitä katalimmaksi valheeksi sen vanhan väitteen, että "kansanvaltainen" Amerika kannattaa eri maiden ja pienien kansojen itsenäisyyttä, vapautta ja oikeutta määritellä omat sisäiset asiansa. Yhdysvaltain hallitus kannattaa "itsenäisyyttä" pienille maille ja kansoille siellä, missä ne ovat jonkun toisen kapitalistisen suurvallan sorron ja riiston alaisena, tietenkin tarkoituksella, että se itse paremmin saisi tilaisuuksia harjoittaa taloudellista ja myös poliittista anastuspolitiikkaansa. Nämä pienet valtat, kuten Nicaragua ja Cuba, tosin ovat nimellisesti itsenäisiä, mutta käytännöllisesti Yhdysvaltain kapitalistien alusmaina, joissa pidetään "järjestystä" yllä amerikalaisen sotavoiman avulla ja armotta joko suljetaan vankilaan tai sitten murhataan kaikki ne, jotka uskaltavat korottaa äänensä protestiksi ja ryhtyä toimintaan tarkoituksella vapautua amerikalaisen kapitalistien kahleista.

Tässä nyt tahdomme kiinnittää lukijoittemme huomion Haitin pieneen tasavaltaan, tuon pienen Isojen-Antillien saaristoon kuuluvan maan tai saaren kohtaloon, josta sen työläiset raskaimmin osallisiksi joutuvat. Yhdysvaltain hallitus miehitti Haitin vuonna 1915, laskemalla siellä maihin merisotilaita "palauttamaan järjestyksen." Tuo järjestyksen palauttaminen tarkoitti itseasiassa sitä, että Haiti joutui Yhdysvaltain "suojeluksen" alaiseksi — amerikalaisen kapitalistien riistomaaksi.

Ensinnäkin sopii mainita, että Haitin pääasiallisemmat tuotteet ovat: kahvi, kaakao, sokeri, puuvilla ja tupakka. Nämä ovat tuotteita, joille aina löytyy kysyntää maailman kauppamarkkinoilla ja niin ollen niillä voidaan tehdä liikevoittoja, kun niitä onnistutaan tuottamaan kerrassaan mitättömillä kustannuksilla, kuten Haitissa, jossa työläisten palkat ovat noin kolmekymmentä senttiä päivältä. Haitin asukkaat suurimmalta osalta ovat neekereitä ja mulatteja, joten siellä käytettävä työvoima myös noista kansoista, tai noihin ro-tuihin kuuluvista työläisistä muodostuu.

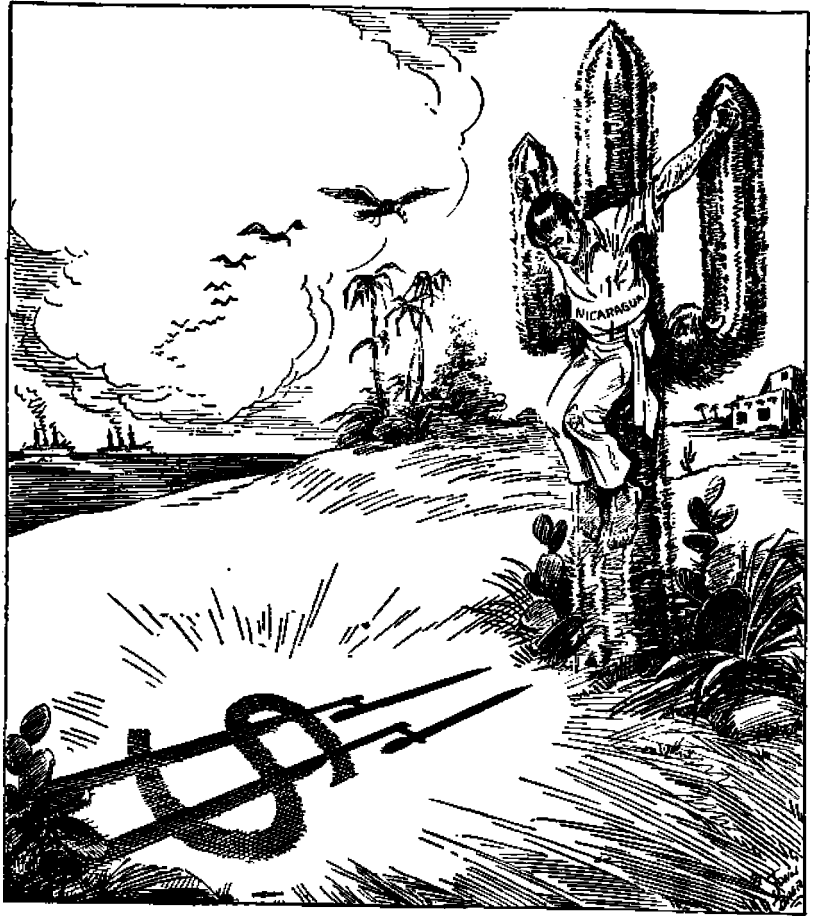
Eräs amerikalainen aikakausjulkaisu joku aika sitten lausui, että "Yhdysvaltain militaristista kontrollia Haitin yli ymmärtää vain hyvin harvat sellaisetkin, jotka kykenevät ajattelemaan ja seu-

raavat maailman tapahtumia." Todellakin "vaikeasti ymmärrettäväksi" käy sellainen "kansanvaltauksen periaate," mitä noudatetaan Haitissa. Vain esimerkiksi, tai "käsittämättömäksi" seikkaksi, voidaan mainita sekin, että esim. viime keväänä kun utahilainen senaattori, King, aikoi vierailla Haitissa tarkoituksella tehdä matkallaan havainnoita sikäläisistä olosuhteista, niin häntä ei laskettu maihin ja sitten paluumatkalla suunniteltiin heittää laivasta mereen, "epäisänmaallisuutensa vuoksi." Tuon "isänmaallisuushenkeä" nostattavan työn, kuten kerrottiin aikanaan, aikoivat tehdä jotkut laivan mukana matkustavat merisotilaat, tietenkin "ylempänä olevien" kiihoittamana. Työ "jalo" kuitenkin jäi suorittamatta, sillä "asianomaiset virkailijat" ehtivät väliin.

Jo yksistään se seikka, että porvarillismieliseltä senaattorilta ehkäistiin maihin pääsy, koska hän edeltäpäin mainitsi aikomuksensa olevan tehdä havainnoita matkallaan ja oli senaatissa pitämässään puheissa arvostellut Yhdysvaltain hallituksen politiikkaa Haitiin nähden, niin jo se seikka vakuuttaa, että Haitin alkuasukkaat ja työläiset saavat elää ja työskennellä mitä räikeimmän sorron ja riiston alaisuudessa.

Viime heinäkuun aikana myös tapahtui jotain, mikä osaltansa herätti huomiota Haitiin nähden

Yhdysvalloissa, varsinkin ammattijärjestöihin kuuluvain työläisainesten piireissä. Tällöin nimittäin Washingtonissa kokoontui latinalais-amerikkalaisten ammattijärjestöjen muodostama kongressi. Haitin ammattijärjestöt myös aikovat lähettää kokoukseen edustajansa, kuten tavallisesti ennenkin. Edustajat eivät kuitenkaan päässeet matkalle, sillä heidät kaikki vangittiin juuri silloin kun he olivat valmiita alkamaan matkansa. Samalla kertaa vangittiin seitsemän Haitissa toimivaa sanomalehtimiestä. Vangitsemiset toimitettiin Haitin presidentin määräyksestä, mutta takana tietenkin juonittelivat amerikkalaiset kapitalistit ja militaristit, jotka pelkäsivät, että haitilaiset edustajat jos pääsevät Washingtoniin, niin he mahdollisesti voivat paljastaa seikkoja, jotka eivät ole julkisuuteen "soveliaita."

Näin Nicaraguassa ja samoin Haitissa

Haitin nykyinen presidentti on osottautunut amerikkalaisten kapitalistien täydelliseksi palvelijaksi, sellaiseksi palvelijaksi, joka lainaa arvon vaan ennenkaikkea niille dollareille, jotka eivät voi julkisuuteen tulla virallisissa lausunnoissa.

Kuten jo edellä mainitsimme, samalla kertaa kun nämä latinalais-amerikkalaisten ammattijärjestöjen kogressiin aikoneet edustajat vangittiin, vangittiin seitsemän sanomalehtimiestä. Nämä kaikki eivät olleet edes työläisten lehtien toimittajia, vaan osalta tavallisten porvarillisten sanomalehtien. Haitin porvaristokin suurelta osalta, sikäli kuin sitä vielä löytyy, joutuu useissa tapauksissa vastustamaan amerikkalaisia kapitalisteja, sillä nämä tahtovat kiristää kaikilta muilta riistämismahdollisuudet ja samoin mahdollisuudet liikemaailmassa. Yksinpä haitilaiset tuomaritkin ovat joutuneet ristiriitaan amerikkalaisten militaristien ja kapitalistien kanssa ja siitä johtuen oikeuslaitokset eivät nauti yleistä tunnustusta, vaan ovat ahdistuksen alaisina samoin kuin sanomalehdetkin.

Ulkomaille tarkoitettuja uutisia ja tietoja sen-

suroidaan, joten ei siis ole ihmekään jos ei sallittu työläisten edustajain poistua maasta. Kun Haitin työväenjärjestöjen keskusorgaani aikoi kaapelisanomalla ilmoittaa Washingtonissa koolla olleelle kongressille edustajainsa vangitsemisesta, niin amerikkalaisten omistama ja kontrolloima kaapelisanomain lähettämistä huolehtiva sananlennätin yhtiö pidätti kaapelisanoman, piti sitä hallussaan neljä päivää ja sitten palautti sen, samalla huomauttaen, että "sitä ei voida lähettää."

Tuossa kaapelisanomassa ei ollut mitään sellaista, joka noin pintapuolisesti katsottuna olisi näytännyt vaaralliselta. Siinä yksinkertaisesti mainittiin edustajain tulleen vangituiksi, kehoitettiin protesteeraamaan moista mielivaltaista sortoa vastaan ja lausuttiin, että työläisten palkat ovat kolmekymmentä senttiä päivältä amerikkalaisessa rahassa.

Amerikkalaisilla kapitalisteilla ja militaristeilla näyttää olevan oikein erikoinen syy, jonka vuoksi varsinkin tällä kertaa täytyy salata sikäli kuin

mahdollista Haitin sisäiset tapahtumat. Ja tämä on seuraavanlainen juoni. Haitissa oleva Yhdysvaltain virallinen edustaja, jonkinlainen ylikomissionööri, viimeisessä vuosiraportissaan ehdotti, että Haitissa hyväksyttäisiin peruslakeihin sellainen lisäys, joka antaisi presidentille oikeuden nimittää erikoisen tuomarin, joka käsittelee maiden myyntiä koskevat jutut. Haitin alkuasukkaat kun ovat kieltäytyneet myymästä maitaan amerikalaisille maanviljelystä harjoittaville yhtiöille ja kapitalisteille. Nämä kun tahtoisivat kaikki viljelykselle kelpaavat maat haltuunsa, siten saadaaksensa nykyiset maanomistajat pois tiloiltaan ja palkkatyöläisten mukaan suuryhtiöille ja -omistajille. Nykyiset tuomarit kun eivät ole suostuneet antamaan päätöksiä, joilla voitaisiin maita pakollisesti amerikalaisen kapitalistien taholta ostaa, niin siksi nyt pitäisi presidentille saada oikeus nimittää erikoinen tuomari kyseessä olevaan tehtävään. Ollisihan sitten helppoa saada sellainen henkilö tuomariksi, joka palveleisi amerikalaisia kapitalisteja yhtä nöyrästi kuin Haitin nykyinen presidentti.

Haitin tasavalta on nimellisesti itsenäinen. Hallituksen muodostaa presidentti ja hänen kabinetinsa. Sitten on jonkinlainen valtioneuvos, mikä suorittaa lainlaadinnalliset tehtävät. Todellisena hallitsijana kuitenkin toimii amerikalainen ylikomissionööri, Yhdysvaltain hallituksen nimittämä virallinen edustaja, jonka alaisena sitten toimivat merisotilaat komentajineen. Nämä sotilaat oleskelevat Haitin presidentin asunnon lähetyville rakennetussa erikoisessa kasarmissa, josta ne voivat helposti "suojella presidentin" ja suorittaa muut "järjestyksen ylläpitämiseen" kuuluvat tehtävät. Kaikki lakiehdotukset, mitkä tehdään valtioneuvoston taholta, täytyy ensin jättää amerikalaisen komissionierin hyväksyttäväksi. Tämä jos ei hyväksy kulloinkin kysymyksessä olevaa uutta lakiehdotusta, niin se pidätetään "ylikomissionierin ja valtioneuvoston yhteisiin neuvotteluihin," mikä itsestään tarkoittaa sitä, että lakiesitys tulee hyljättyksi.

Yhdysvaltain kapitalistien "viralliset" vehkeilyt Haitissa alkoivat ilmaantua julkisessa toiminnassa vuonna 1914. Tällöin tehtiin Yhdysvaltain taholta yritys, jonka toteutuminen olisi tarkoittanut sitä, että amerikalaiset olisivat päässeet Haitin tulliverojen virallisiksi kantajiksi. Tällöin kuitenkin ilmaantui suurta vastustusta amerikalaisen yritykselle. Hallitus toisensa jälkeen kukistui "vallankumouksen" kautta. Nämä "vallankumouk-

set" tietenkin järjestettiin ja rahastettiin amerikalaisen kapitalistien toimesta. Mutta aina kun tuli uusi hallitus, niin se kieltäytyi luovuttamasta tulliverojen keräysoikeutta amerikalaisille. Juonittelua jatkettiin ja jatkettiin. Vihdoin heinäkuussa vuonna 1915 taas "puhkesi" vallankumousliike, mikä äkkiä kehittyi niin voimakkaaksi, että Haitin silloinen presidentti joutui pakenemaan Ranskan edustajan ja ranskalaisten muodostamaan asutuskeskustaan. Samaan aikaan, kun presidentti oli ranskalaisten turvissa, yksi hänen kenraaleistaan sai päähänsä ajatuksen kostaa isäntänsä, paenneen presidentin, poliittisille vastustajille ja "vihollisille." Hän meni vankilaan, jossa oli pidätettynä näitä poliittisia vankeja. Siellä hän sitten meni kopista toiseen ja tappoi näitä vankeja, kaiken kaikkiaan 164 sielua. Tästä raakalaismaisesti verilöylystä suuttuneena kiihoittunut kansajoukko hyökkäsi ranskalaiseen asutuskeskustaan ja murhasi sinne paenneen presidentin. Sen jälkeen kansajoukko marssi kaupungille ja kantoi mukanaan murhatun presidentin ruumista.

Nyt avautui amerikalaisille kipeästi kaivattu tilaisuus. Yhdysvaltain merisotilaita laskettiin maihin seuraavana päivänä, tietenkin selityksellä, että tarkoituksena on vain "lain ja järjestyksen palauttaminen." Hyvällä syyllä voidaan olettaa, että kyseessä oleva provoseeraus, jonka kautta saatiin kansa kiihoitetuksi, oli tarkoituksellisesti järjestetty edeltäpäin. Amerikalaisen merisotilaiden komentaja, Caperton, antoi julistuksen juuri silloin, kun sotilaita laskettiin maihin, että "meidän tarkoituksemme ei ole sekaantua Haitin sisäisiin asioihin, vaan ainoastaan tahdomme palauttaa rauhan ja järjestyksen." Samoin hänen taholtaan annettiin ymmärtää, että merisotilaat viedään pois heti sen jälkeen, kun "rauha ja järjestys on palautunut."

Rauha palautui, mutta amerikalaisia merisotilaita ei vietykään pois maasta. Ne jäivät sinne ja ovat edelleenkin siellä. Rauhan palautumisen jälkeen kutsuttiin koolle Haitin kongressi, nimittämään presidenttiä. Amerikalaisen kapitalistien suunnitelman "diplomaattinen" onnistuminen kun suurelta osalta riippui tästä kongressin nimittämästä presidentistä, niin siksi kortit jouduttiin pelaamaan hyvin. Ja niin juonittelemalla, lahjoitustakin kieltämättä käytettiin, saatiin presidentiksi mies, joka oli "suosiollinen" amerikalaisille. Heti tämän jälkeen sitten tehtiin sopimus, jonka perusteella amerikalaiset pääsivät Haitin finanssiasioi-

den kontrolliin ja niin avautui tuo kaivattu tie koko taloudellisen elämän hallintoon. Samassa sopimuksessa lausuttiin, että "tilanteen välttämättömästi vaatiessa, asioiden ja tapahtumain vakavaksi käydessä Yhdysvaltain hallitus 'suostuu' lähettämään riittävästi sotavoimaa, että voidaan suojella ja säilyttää hallitus, mikä kykenee suojelemaan henkeä, omaisuutta ja yksilöllistä vapautta."

Ja aina siitä saakka, kun tämä sopimus tehtiin, näyttää tilanne olleen niin "vakava," että amerikalaisia sotilaita ei ole "voitu" poistaa maasta. Yksinpä Haitin alkuasukkaista muodostuneiden suojeluskuntalaisten komentajinakin ovat amerikalaiset sotilaat.

Tuhannet Haitin alkuasukkaat ovat joutuneet vuodattamaan verensä amerikalaiden kapitalistien suojelijoiden ampumain kuulain kautta. Yhdelläkin kertaa surmattiin kaksi ja puoli tuhatta "kapinallista." Jokainen luokkatietoinen työläinen se-

littämättäkin arvaa, että näiden "kapinallisten" nimessä murhataan työläisiä. Muistammehan kuinka vasta joku aika sitten kävi Nicaraguassa. Amerikalaiset ilmalaivat pudottivat pommeja, jotka surmasivat kolme sataa ihmistä. Yhdysvaltain valtiosihteeri vain kylmästi selitti, että "tapetuiksi tulleet olivat rosvoja." Myöhemmät tiedot kuitenkin tiesivät kertoa, että nämä "rosvot" suurelta osalta olivat järjestyneitä työläisiä, heidän vaimojaan ja lapsiaan.

Amerikalainen militarismi esiintyy hyvin kopavana ja sanomattoman raa'asti tällä kertaa. Se polkee jalkoihinsa pienien maiden itsenäisyydet ja oikeudet. Se valloittaa, murhaa ja ryöstää. Yhdysvaltain työläisten tehtäväksi voidaan lausua Amerikan hallituksen militaristisen politiikan murskaaminen. Tämä kaikki voidaan suorittaa vain siten, että työläiset järjestyvät oikealla tavalla.

ÄIDIN RAKKAUS

(Lyhennellen suomennettu englanninkielestä)

Juana Lancero seisoj vanhan asuntonsa yksinkertaisen alastomassa porttikäytävässä ja silmäili kädessään olevaa rypistynyttä sanomalehteä. Siinä oli melkein tuntemattomaksi tahrautunut kuva hänen pojastansa.

Juana, vaikka olikin jo vanha nainen, oli sentään vartaloltaan suora, aivan kuin indiaani. Hän oli laiha ja tumma, kuten arabialainen. Kapeain kasvojen yläpuolella näkyi paksu hopeanharmaa tukka, mikä sileäksi kammattuna ja tiukasti takapuolelle päätä sidottuna peitti hänen päänsä aivan kuin hopeainen kuppi.

"Minun poikani!" hän huokasi. "Minun poikani."

Iän uurtama, karkea leuka ulkoni kaarevasti ja mustat, syvällä kuopissaan olevat silmät hohtivat kuin kraatterit kun hän siinä tuijotti yhtäälle ja taas toisaalle päin katua, mikä oli kapea ja peittämätöin. Kaikki oli hiljaista, kadulla ei liikunut ketään.

Juana kääntyi hitaasti ympäri ja meni huoneeseensa sisälle, sulkeutuen sinne samoin kuin sadat toiset köyhät, jotka sen kadun varrella asuivat. Huone oli melkein pilkkosen pimeä, vaikka olikin